

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Prima e[st] [con]sideratio p[ro]cura[n]de accelerat[i]o[n]is. q[...] hora e[st]
ia[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Sermones au rei de festiuitatib' dñi saluatoris nostri: necnō r sue dignissime matris: ac almi confessoris sui Francisci: vna cū sermonib' de decimis r dedicatione multarū materiarū vbertate referti: et per venerandū patrē fratrē Nicolaiū denisq' in breui redacti incipiunt feliciter.

Sermo de Aduētū dñi in generali

Hora est iā

nos d' somno surgere. **R**o. xij. Tps somni e tps nois. Tps ho diei: tps vi galie. Aduentei g'it die hora est iā de somno surgere. Tps aut veteri test. fuit qñ tps noctis. Tps ho noui test. qñ tps diei. Vñ nox p'cessit dies aut appropinquit qñ sez sol magnus iusticie mudo luxit. Ho nūc. s. in tpe noui test. hora est iā nos de somno surgere ad opa ptutu exercēda. In veteri q'ppe testamento lugerūt sc'i p'iarche r p'phete q' si st'le noctis. S; i nouo test. lucet lucidissim' sol iusticie ch'ris faciēs clarissimā die: q' die Jo. viij. Ego sū lux mudi. Et Gen. xij. Sol illuminās p'ria respexit. Hora igit iā nos d' sōno surgere. In his ar' p'bil' tres nob' insinuant p'nderationes nobis ad salutem perutiles.

Pria e consideratio pcurande acceleratiōis. q' hora est iā.
Scda est consideratio miserande dispo-
sitionis. q' de somno.

Tertia est consideratio excitande affectiōis q' surgere.

Prima e p'cleratio pcurande acceleratiōis q' d' hora e iā Jo. iij. Vñ hora q' sez accelerandū e ad ea q' s'nt nre saluti oportuna puer. vj. Discurre festina. Nūc q'ppe in h' sacro p'ncipi aduent' tpe hora e q' accelerare debem' vt p'bite sum' pparati maxie ad tria

Prio ad celebratiōē deuotissimā respectu pmi aduent' dñi q' e sūme admirabil.

Scdo ad receptionē suauissimā respectu scdi aduent' q' e sūme desiderabil.

Tertio ad expectatiōē certissimā respectu tertij aduent' siue extremi q' e sūme formidabil. Sic em' die Berni. in q'dā ser. de aduētū. triplicē dñi aduētū nouim'. ad hoines: in hoies: p' hoies. Ad hoies q' dez indifferēt: nō aut ita i hoies aut p' hoies p'm' r tert' notū sūt v'pore manifesti. Scds sp'ital' r occult' in q' delectabiliter dormiūt q' noziunt eū. Hec Berni.

Primo igit hora e vt nos pparemus ad celebratiōē deuotissimā respectu pmi aduent' dñi vt. s. ad mēoria deuote reuducam' tā p'cellēs dei bñficiū q' fili' dei datus e nob' fact' hō r digne celebrare possimus sacrā e'ntitātē. j. Reg. vij. P'p'corda v'ra dño r illi soli fuit. Alias p'f'cto igrati m'itis r acriter esse' arguēdi. h' em' e inextimabile diuie chantar' idicūz Jo. iij. Sic de' v'le. mū. vt filiū s. vniq. daret rē. Et igit ad h' bñficiū deuote recolēdū nos pparem' hora est nos d' sōno surgere. Et ad h' nos inducēdū post p'p'p' sita p'nt in epla hui' p'me dñice aduentus tangunt tria.

Primū e accelerande pparatiōis rō sufficiētissima vbi Nūc em' p'ior est nra rē.

Scōm e notāde rōnis p'clusio pueniētissima vbi Abijciam' ergo opa rē.

Tertiu e mēoriāde p'clūsiōis p'omario sequissimū vbi S; iduimū p'm iēsu rē.

Primū igit rē. sum dicē' h' em' p'ior e nra sal' rē. q' dicz tpe g're tanua salut' e apra q' tpe leg' veteris erat clausa. Jo. d'z. ij. Co. vj. Ecce nūc dies salut'. Est aut rō triplex p'cipua p'p'quā cele rit nos pparare debem' ad celebrādū aduentū dñi: fundata i triplici compariōe sta

¶ Sermo de aduentu dñi

tus gr̄e ad statū legis. **P**ria ē rō clarior
cognitiōis. **I**ō v̄t̄ t̄c̄amentū dñi nox. no
uū aut̄ dies. **I**n dicit̄ paul⁹. **N**ox p̄cessit/
dies aut̄ appropinquit. i. obscuritas figu/
raz. **E**galit̄ p̄cessit in veteri test̄. z venit illē
q̄ est lux mūdi. **I**ō. j. **E**rat lux vera q̄ illu.
oem hoīgn̄ v̄c. in hunc mūdū. **E**sa. ix. **P**o
pulus q̄ ambulabat in tenebris vidit̄ lucē
magnā zc. **I**ō etiā dicit̄ dñs **E**sa. l̄ij. **P**ro
pter hoc sciet̄ pp̄s me⁹ nomen meū in die
illa qz ego ip̄e q̄ loq̄bar ecce assū. **E**t heb.
j. **M**ultifaria multiqz modis. obscuris
z figuratibz/olim loq̄ns de⁹ patribz i p̄phe
tis nouissime diebz istis locut⁹ ē nobis in
filio q̄. s. oia figurata elucidauit. **S**ecūda
est rō efficacioris opationis. z hec sequit̄
ad p̄cedentē. **E**fficaci⁹ em̄ z securi⁹ op̄ati
possum⁹ declarata p̄tate. **F**acili⁹ em̄ z se/
curius ambulat̄ de die q̄ de nocte. **I**oan.
xij. **A**mbulate dñi lucē habetis. **E**t **I**oā. xj. q̄
ambulāt in die non offendit. **N**ō solū aut̄
p̄tate nobis declarauit dñs z viā salutis
demonstrauit s̄ ip̄e p̄or ambulauit. **I**o.
xij. **E**xemplū dedi v̄obis vt̄ quē admodū
ego feci ita z vos faciatis. **I**te n̄tam fra/
gilitatē fortificauit dādo nobis arma spi
ritualia q̄b si voluerim⁹ nos inuare faci
le vincere poterim⁹ oēs aduersarios n̄ros
Iō vnicuiqz dicitur ē illō p̄hic. iij. d̄ psol.
Lalia tibi p̄tuleram⁹ arma q̄ nisi p̄or abie
cisses inuicta te firmitate tuerent. **T**er
tia ē rō propriōis saluarōis. **N**ā an̄ si/
lij dei aduentū p̄es oēs z sc̄issimū descen
debant ad infernū **U**n̄ dicebat iacob **B**en.
xxxvij. **D**escenda ad filiū meū lugēs in i/
fernū. **N**ūc aut̄ nō sic s̄ iustz patz̄ it̄ost⁹
ad regnū. **A**po. iij. **E**cce d̄c̄. corā te ostiū
aptū. **I**ō bñ d̄r in eplā. **H**unc em̄ pp̄ior est
nra salus zc. **I**darco hora ē ita zc.

Secūdo ibi tangit̄ rēnis cō
clusio cū t̄r **A**bijctam⁹ **S**ola tenebray et
in. et. lu. sic. in die ho. ambu. i. sic. decl. in
statu noue legis q̄ dies ē: vel in die natiui
tatis dñi statim iature ad quā deuote cele
brandā nos p̄para. e debemus abijctendo
opa te. zc. **D**icunt̄ p̄tā opa tenebray qz p
cedunt a tenebris spirital̄ neq̄tie. s. a sugge
stione diaboli p̄ncipis tenebray: z causant
tenebras mental̄ ignorantie atqz ducunt
ad tenebras infernalis miserie. **P**rouer. iij

Nia impior̄ tenebrosa: nesciunt̄ ubi corz
ruunt. **P**rouer. ij. **R**elinquunt iter rectū z
ambulant p̄ vias tenebrosas. **E**p̄. v. **N**o
lite cōicare operibz infructuosis tenebrarū
Virtutes aut̄ dicunt̄ arma lucis qz p̄ pec
cati tenebras muniunt. **P**rocedit̄ aut̄ a lu
ce recte cognitiōis/faciunt̄ lucē sc̄e exē/
plationis siue p̄uersationis z ducit̄ ad lu
cem eterne gl̄ificationis. **I**ō. iij. **Q**ui facit̄
p̄tatem venit ad lucē. **E**t p̄r sp̄caliter tā
git̄ ap̄lus aliq̄ p̄tā q̄ sunt honestati maxie
Pria. **I**ō abijcteda z fugienda vt̄ honeste
ambulem⁹: d̄i. **N**on i comestationibz ebrie
tatibz q̄ ad p̄tā gule q̄ mentē heberant et
obscurant. nō in cubilibz z impudicitijs q̄
ad p̄tā luxure q̄ rōnē excecant. non in p̄te
stione z emulacione q̄ ad p̄tā sp̄ualia q̄ fra
ternā charitatē dissipant: z sic animā rotā
deformant. **H**ec itaqz maxie sunt abijcten
da si digne velis aduentū z natiuitatē san
ctissimā filij dei celebrare **I**darco dñs per
ps̄. increpat z arguit p̄tōre diuinas lau
des p̄ferentē. **D**icit̄ em̄ ps̄. **I**mmola deo
sacrificiū laudis zc. sequit̄. **P**ctōi aut̄ d̄i
x̄ deus. **Q**uare tu enarras iusticias me
as z assumis testamentū meū p̄ oēs cū: q.
d. indigne hoc facis. qd̄ intelligit̄ de p̄tōre
nō penitente. **E**t sequit̄ rō. **T**u p̄o odi
sti disciplinā z p̄cisti **M**e. zc. vsqz ibi/
ponebas scandalū. **E**t **L**. i. j. **I**nq̄ sunt ce
tus vestri: solēntates vestras odiuit̄ anīa
mea: facta sunt mibi molestazc. **L**um ex/
tenderitis manus vestras: auertam̄ oculi
los meos a vobis zc. **E**t **A**mos. v. **N**unq̄
quid non tenebre dies dñi z non lux z ca/
ligo z non splendor: q. d. **L**um dies
dñi. id est aduentus eius z sacra natiuitas
lucida sit z lucem mundo adduxerit atqz
tenebras fugauerit nunquid non lucidū et
virtute splendidi esse debet⁹ qui tantū my
steriū celebrare vultis: q. d. **H**. sic. **I**ō se
quitur. contra malos z p̄tōres. **D**̄i. et. p
eci festiuitates vestras z non capti odo
rem cetuum vestrorū. **H**ec ibi. **S**ed heu
heu multi in solennitatibus solitate prepa
rant cibos ventri sed de cordis preparati
one facienda dño non curant. **B**erñ. ser. d̄
om̄io sc̄tis. **S**ecularibz id mois̄ ēyr dies
bus festiuis sibi conuiuia parent: z q̄nto fu
erit solennitas clarior: tanto splendidius
epulant. **H**ec ille. **I**n sunt de q̄b **P**hil. iij

De procuratione acceleratōe Fo. II

Quoꝝ deus venter est ꝛc. Tales vtiqꝫ fa-
ciunt festū ventris plus solliciti de refecti-
one carnis morture qꝫ de refectiōe men-
tis in eternū durature. **Beꝛꝫ.** Sic stulti
extimarōres de nūmīs marinā ꝛ de ma-
rimis minimā curā gerunt. Multi em̄ p̄-
parant sollicitē. prob̄ dolor. non corda do-
mino sed vestimenta ostēdenda mūdo. **Lō-
tra qꝫ** **Barth. xxiij.** Ne vobis qꝫ munda-
tis id qꝫ defozis est: intus autē pleni estis
rapina ꝛ imundicia ꝛc. Ne vobis quia si-
miles estis sepulcris dealbatis qꝫ foris
apparent hominibꝫ speciosa: intus p̄o ple-
na sunt ossibus mortuozꝫ ꝛ omni spurcicia
Tales vtiqꝫ sūt qui sine dei timore viuūt.
quia dicitur **Ecc. ij.** Qui timent dominū
inquirent que beneplacita sunt illi: ꝛ seque-
tur. Qui timent dominū p̄parabunt cor-
da sua ꝛ in conspectu illius sacrificabunt
animas suas. Hunc itaqꝫ quis dñi natiui-
tatem celebraturi sumus: necesse est vt di-
ligētissime corda nostra p̄paremꝫ **Amos.**
ij. Preparare in occursum dei tui istū. ho-
ra est igit̄ iā nos de somno surgere

Tertio in eplā tangit rō-
nis predicte confirmatio: cum dicit. Sed
induimini dñm iesum ch̄m. q. di. bene
debetis abijcere opera tenebrarꝫ ꝛ indue-
re arma lucis qꝫ iter non potestis indue-
re dominū iesum ch̄m: quod tamen ē vo-
bis p̄necessarium. Induimini igit̄ domi-
nū iesum ch̄m. i. confortate vos ꝛ cōfigu-
rate sibi imitando sanctitate conuersa-
tionis sue que ad modū decet ꝛ oportet sin-
gulos christianos. Conuenienter autē dicit̄
tur dominū iesum induimentū veri ch̄iani.
Indumentū enī est corpis arcūdarium:
interni caloris conservatiuum: ꝛ nocuenti
exterioris p̄seruatiuum siue repulsiuum. sic
dominus iesus p̄ns cordi humano p̄ gr̄az
ipm̄ vndiqꝫ circūdat: feruore charitatis cō-
seruat ꝛ ab hostibꝫ p̄seruat. **Jo. hñ dicitur.**
Induimini **Eph. iij.** Renouamini in spi-
ritu mentis vestre ꝛ induite nouū hoīem
i. ch̄m qꝫ fin̄ deum creatus ē scꝫ qꝫ ad
ad humanitate in iusticia ꝛ sanctitate veri-
tatis. In p̄dicis autem p̄bis vtiqꝫ indui-
mini dominū iesum ch̄m: intelliguntur
tres cōditiones desiderabiles propter qꝫ

vtiqꝫ tota mente desiderare debemꝫ sic in-
dui. **Prima est cōditio venerande sub-
limitatis** quia dñm̄ **Apoc. xij.** Dñs do-
minantiū. Ideo ipm̄ induimini p̄ subiecti-
onis reuerentiā. **Secda est cōditio p̄fili-
derande vtilitatis** quia iesum. i. saluatore.
Bar. j. Vocabis nomen eius iesum. ip̄e
em̄ saluū faciet pplm̄ suum ꝛc. Ideo ipm̄
induimini p̄ affectionis beniuolentiam
**Tertia est cōditio obseruande necessi-
tatis** quia ch̄m. i. vnctum plenitudie
gracie a quā omnis alia gratia deriuat.
ꝛ sic gratiam que nobis p̄maxime necessa-
ria est habere non possumus nisi ipm̄ idu-
amur. **Joan. j.** Gratia et veritas p̄ iesum
ch̄m facta est. Et ibidem: de plenitudine
eius omnes accepimus. Ideo ipm̄ indui-
mini p̄ conformationis efficaciam: quia ch̄m
stiam dicimur a ch̄o. Hec itaqꝫ nos exci-
tare debent ad dominū induendū. H est et
indumentū dignissimū: vtilissimū ꝛ maxie
necessarium. ergo sine retardatione indui-
mini dñm ꝛc. quia hora ē iā nos d̄ somno
surgere. **Beꝛꝫ.** **Uos qꝫ in puluere estis ex-
pergitamini ꝛ laudate.** Ecce dominus ve-
nit cum salute: venit cum vnguentis: venit
cum gloria. Neqꝫ enim sine salute venit ie-
sus: neqꝫ ch̄m sine vnctione: neqꝫ sine
gloria venit ip̄e filius dei: siquidem ip̄e ē
salus: se victio: ip̄e gloria. Hec ille. **O**
igitur anima peccatrix anima somnolenta
negligens dura ꝛ pigra expergitescere ꝛ cō-
templare deuote aduersus filij dei dulce
dñem pro natiuitate. Sicut em̄ dicit **Au-
gustinus.** Venit ad nos celestis negocia-
tor accipere contumeliā ꝛ dare honorem:
subire mortē ꝛ dare vitam: haurire igno-
mintā ꝛ dare gloriā. Accepit quod hic
abūdat n̄sci laborare ꝛ mori. dedit reua-
sci resurgere ꝛ in eternū regnare. Hec ille
Audi igit̄ **gala** audi paulū ministrū ch̄m
sponsū tuū qꝫ dicit Induimi dñm ch̄m.
Jo. potꝫ audi ip̄s sp̄sū dicit **Can. xij.**
Pone me sic signaculū sup̄ eoz̄ tuū ꝛ sic si-
gnaculū sup̄ brachiū tuū. Hec ille. Et sic
hora ē sapiens **Ecc. v.** Ne tardes p̄uerti
ad dñm ꝛ ne differas de die in die ꝛc. qm̄
sicut dicunt verba p̄assumpta p̄ themate
Hora ē iā nos ꝛc.

**Secūdo hora est vt nos p̄paremus ad
receptionem suauissimā ꝛ respectu**

Ber. de aduentu dni

Et dicit aduentus qui est summe desiderabilis. scilicet aduentus in mente. Quid enim desiderabilis est potest eo in quo sunt omnia desiderabilia: et propter quod finaliter habendum cetera omnia desiderabilia sunt. Aug. Auge domine desiderium et da quod peto: quoniam si cuncta que fecisti dederis mihi non sufficit seruo tuo nisi teipsum dederis. Bern. in ser. de triplici innouatione. In primo aduentu venit in carne et infirmitate. In secundo in spiritu et future. In ultimo in gloria et maiestatem. Aduentus siquidem iste medius. Cuiusmodi est per quam primo venit ad ultimum. In primo fuit christus redemptio nostra. in ultimo approbitur vita nostra. In isto requiescit et solatio nostra. Idem super Cant. ser. lxxv. Magnus bonum querere deum. Ego habui nulli in bonis anime secundum existimo: non pedum aut passibus desideris quare deus. Hec ille. Desiderium profecto quod hunc diuinum aduentum non desiderat: quod ad ipsum respiciendum non se parat. Aug. Ne misere anime que christum non querit nec amat arida manet semisera. Hec ille. Hora est igitur ut nos preparamus in hoc sacro tempore ut ipsum christum in mentibus nostris recipere valeamus. Hec autem preparatio non corporis sed cordis est: quia et corde quod dicitur est deus: et cor nostrum ipse querit et in nostro corde dignum habitare. De primo Sap. i. In simplicitate cordis quare illi. Et Deut. x. Inuenies eum si tamen rotas corde quaeris. De secundo puer. xxii. Filius pater mihi cor tuum. De tertio Eph. iij. Interiori hominem habitare christum per fidem in cordibus vestris. Sunt igitur corda preparanda ut dominum iesum spiritum suscipiamus. Et hoc tripliciter preparatio.

Prima est preparatio ornatue dispositionis.

Secunda est aperitue affectus.

Tertia est affirmatiue unionis.

Prima igitur est preparatio et.

Non enim habitare vult nisi in corde mundo et ornato. Ps. Tu autem in sancto habitas. Videmus enim quoniam in principio terreno preparat hospitium et mundum et ornatum: quanto magis celesti regi preparandum est cor mundum et spiritibus ornatum. Est autem huiusmodi dispositio ornatue necessaria triplex.

Prima est dispositio in mundo et purgatione. Greg. Si quis diues et potes domum vestram intrare: cum si frequenter tota domus mundaretur. Tergat ergo sordes prauis operibus deo preparat domum cordis. Raymo super Joa. Dominum deum tuum suscipere. Et habitaculum cor-

dis tui emunda preciam tuam ab operibus mundanis et a superfluis et inuidis cogitationibus. quia mundus habitator: mundam querit domum. Et Bern. ser. de aduentu. Sicut ad operandam salutem in medio terre semel venit in carne visibilis deus: ita hodie ad salvandas animas singulorum in spiritu venit et invisibilis. Hec te oportet o homo maria transire: non penetrare nubes: non transalpinares necesse est. Quis ad temetipsum ipsum occurrere quoniam ipse est ihesus in ore tuo et in corde visus ad omnis confessionem et cordis confessionem: accurre ut saltem creas de sterquilino misere precie: quoniam indignum est illic autorem puritatis intrare. Hec ille. Secunda est dispositio necessaria ordinatiua. In hospitio eius principis requirunt videntia et paramenta. Hec enim sufficeret mundatio. Domum eius mundam si vacans fuerit potest spiritus inmundus inhabitare: ut habetur Mat. xij. et Luc. xi. Ego. xx. In omni loco in quo memoria facta erit nominis mei veniam ad te et benedictionem tibi. Quid autem hospiti christo prouidendum sit figurat. iij. Reg. iij. ubi de helise propheta. Et miller sumamque viro suo. Aniad hoc quod vir dei sanctus est iste qui transiit per nos frequenter. Faciamus ergo cenaculum paruum et ponamus ei in eo lectulum et mensam et sellam et cadellabrum: cum venerit ad nos maneat ibi. Hec ibi. Sumamque iterum pretaur misera vel captiua: mortificans vel mortificata. et convenienter sicut animam rationalem adhuc in corpore existentem que miserata est et captiua. quia ut dicit Sap. ij. Corpus quod corruptum aggrauat animam. Debet etiam esse mortificans corpus et mortificata quod ad affectiones sensuales. Col. iij. Mortificate membra vestra que sunt super terram: fornicationem: inuidiam: libidinem: concupiscentiam malam: et auaritiam que est similitudo lacorum seruitus. Helise autem interpretatur deus meus saluator. Ideo convenientissime figuram christi gerit. Si ergo vix heliseus. i. christum vis habere hospitem: prepara primo sicut bi cenaculum paruum. i. cor humile. Aug. iij. confes. Quod suavis es diues: humiles cordes de sunt domus tua. Secundo prepara lectulum. i. cor quietum in quo ipse dominus ut in lectulo quiescat. quia ut dicit Ps. In pace factus est locus eius. Cant. j. Lectulum nostrum stolidus. Est autem conscientia tranquilla siue quietata (ut dicit Hugo li. conclusioe)

De procuranda acceleratōe Fo. III

que omnib; est dulcis: nulli grauis: vtens amico ad gratiam: inimico ad patientiam: cunctis ad beniuolentiam: quibus potest ad beneficentiam: seipsa ad iusticiam. Hec ille. Tercio ppara fellam. i. spei soliditate. Sedens quidē in sella nec omnino erectus est neq; profusus inclinatus siue depressus. Sic spes nec omo eleuat cor p omnimoda securitate nec illud sinit profusus deprimi p desperationē. Securitas em siue certitudo spei est exclusiua desperationis: diffidētie: sed non timoris. Imo timor eā concomitat. Ps. Bn placitum est dno sup timētes eū et in eis q sperant sup misericordia ei. Nota quō spem z timorē coniūgit. Quarta ppara mensam. i. obedientiā. Sicut em mensa recipit cibaria r itez d mensa fundatur vt inde ori applicent: sic obedientia recipit iniuncta mandata r de obedientia pcedit infunctorū impletio que ē quasi cibus chri. i. gaudium eius. Eia. lxx. Gaudebo i pto meo. i. mihi per obedientiā subdito. Ioan. iij. Deus cibus est vt faciā voluntatem eius q misit me. vt faciā inquit tam p me q per membra mea. Eia. xxi. Transi hospes z orna mesam. Quinto ppara candelabru. i. rectā cordis intentionē. Sic em candelabru sustinet r portat lumē: sic actio recta sustinet r dirigit lumen virtuose operationis. Hec est autē rectitudo interioris vt fiat opus bonum ppter glām dei. Mat. v. Sicut luceat lux vza corā hominib; vt vt. ope. ve. bona z glificent ptem vestrū zc. Ps. De' glorificat in concilio sanctorū i quib; s. habitat deus. Sic itaq; oportet deo pparare cor: humile: quietū: sperans i dno: obediēs z in dei gloriā tendēs. Tren. iij. Leuemus scz in deū z eius glām corū da nra cum manib; i. opib; Hierem. xxxij. Dirige cor tuū in viā rectā. Tertia ē dispositio ornamentorū custodiendū ne scz ali q feditate maculent: vel etiā ne hostes cōtrarij ibidem ingrediant. Est em cor mundū z ornatū diligenter custodiendū. Pro. uerb. iij. Omnis custodia serua cor tuū qm ex ipso vita pcedit. Bern. A corde tanq; a radice pcedunt bona z mala.

Secda est preparatio aperi-
ritiue affectionis. Est em cor ornatū z i se dispositū deo aperiendū. j. Zach. j. Ad-

periat dñs cor vtrū zc. Et Apoc. iij. Ecce ego sto ad ostiū z pulsescis audierit vocē meā z aperuerit ianuā intrabo zc. et Lat. y. petis ipe sibi aperiri. Aperi mihi cor ror mea / vnica mea / columba mea zc. Et de q dulciter inuitat. Et reuera inuitatio tā dulcis z denominatioes tā gratiose qd sponsam suā vocat debet cor hūmanū multū tangeret incitare vt seipm aperiat p sanctū desiderū. Cordis autē materialis dispositio figurat qliter debeat eē mens aperta. Est em cor latū superi' z strictū inferi' p qd signat q debet eē strictū z clausū circa inferiōrā z latū z apertū ad supiora. Col. iij. Que sursum sunt sapite nō q sup terram. Tercio cor est triāgulatū p qd signat q mēs hūana debet eē apertā ad tria. Primo ad mandato r intelligentiā siue memoriā. Eia. iij. Que tibi pcepit de' cogita semp. Deu. vj. Erūt verba hec q ego pcepit tibi i cor de tuo. Secdo ad exequendorū diligentia. j. Para. xij. Cum diligentia cūctā facite. Ibidē. Confortamini z agite diligētē z erit dñs vobiscū in bonis. et Col. iij. Vbi cūq; facitis ex anio opamini sic dno z non hoib; : scientes q a dno accipietis retributionē hereditatis. Tercio ad diuinorū donorū effluentia. Tren. iij. Bonū est cum silentio pfolari salutare dñi scz vt cor cum desiderio expectet donum d. Aug. Qd desideras nō vides: sed desiderādo capax eris. Lu. xij. Cum venerit z pulsauerit cōfestim aperiant ei. Gal. Huc cōfestim aperim' si hūc cū amore suscipim'.

Tertia est preparatio con-
firmatiue. Monis. Cor em mundū ornatū z dispositū atq; deo aptum ē ipi deo firmiter videndū z stabiliendū. Eia. xj. In bono sit cor tuū. Heb. xij. Optimū ē grā stabilire cor. Eia. v. Esto firmus vīa dei. Ps. Vbi autē adherere deo donū ē. Hec vīq; adhesio r firmat cor hūmanū tā bono eo q ipm vnt. Nam qm p hōs: virtus vīra fortior est seipsa dispersa. Et sic dicit j. Cor. vj. Qui adheret deo vnus spūs ē: Qui prz q in corde sicynito habitat deus. Et igit i h sacro tpe dñm hie possis i cor de tuo p aduentū ei' spūalem studē pparare cor tuū. Nā sic dicit Prover. xvj. Hōis est animū pparare. Nihil vīq; pdesset no

De aduentu domini

bis aduentus in carne: nisi nobis adueniret in mente. Nec aliquid vobis pdesset celebrare illum dominum aduentum et eius natiuitatem nisi in mentibus vestris faceremus spiritualis aduentus eius solennitatem. Sed bene bene quod parati faciunt quod pauci se disponunt quod pauci ad hanc solennitatem veniunt. quod reuera valde dolendum est. Thren. j. Heu sion tu gent eo quod non sint qui veniant ad solennitatem. Et igitur anima rationalis somnolenta in peccatis dormiens imo etiam mortua. Attende quod dicit saluator: Joa. v. Venit hora et nunc est quando mortui. scilicet in peccatis audient vocem filii dei et qui dormierunt uiuent. scilicet uita gratie. Igitur sic dicit psalmista. Hodie si uocem eius audieritis nolite obdurare corda uestra. hodie inquam quod in presenti est tempus audientium. nolite igitur obdurare et cetera. vltimum primum ter in peccato perseverare: quod hora est iam nos de somno surgere.

Tertio hora est. accelerandum est ut nos appareamus ad expectationem certissimam: et hoc respectu ultimi aduentus uicis ad iudicium tam periculosa est in hora mortis quam uultus in fine mundi. Luc. xij. Vos siles hominibus expectantibus dominum suum qui reuertatur a nuptiis. Et sequitur post. Et vos estote parati. Acceleranda est autem huiusmodi preparatio precipue propter tria.

Primo propter pueniendi temporis dubietatem.

Secundo propter euadendam demonis calliditatem

Tertio propter mitigandam iudicis seueritatem.

Primo propter pueniendam

dubietatem temporis. Joa. Luc. xij. postquam dicit. Et vos estote parati: subdit. quod quia hora non putatis filius hominis ueniret. Et

Bart. xxij. Si sciret pater familias qua

hora fur uenturus esset uigilaret utique et non

sineret perfodi domum suam. ideo et vos estote

parati quia qua hora non putatis filius

hominis ueniret. Sicut enim dicit Seneca.

Multo sibi uiam differentes mors incerta

praesentit. Itaque omnis dies uelut ultimus

iudicandus est. Et Gregorius. Horam ultimam

ideo uoluit dominus nobis esse absconditam

tam ut semper haberet suspecta et quam preui

dere non possumus ad illam sine intermissio

ne prepareremur. Hec ille. Preparare itaque

diligenter corda uestra ut digne celebrare

possitis aduentum domini. Nescitis enim si iam

amplius de cetero aduentus domini et sanctam

eius natiuitatem celebrare poteritis: quod forte ante annum elapsum ueniet uobis hora mortis. Bart. xxv. Vigilate itaque quia nescitis diem neque horam. Ideo scientes si. quod hora est etc.

Secundo propter euadendam

demonis calliditatem. Leo papa in qua

dam sermone. Non desinit hostis antiquus de

ceptionum laqueos ubique prendere et ut quomodo

modo fidem credentium corrumpat instare

Ideo dicit Petrus. j. Pe. v. Vigilate quia

aduersarius uester diabolus tanquam leo rugiens

circumest etc. Callidius autem et uelocitius

impugnat hominem in articulo mortis

Gregorius. Tanto demon grauior tentatio

nes ingerit quanto magis peccatorem finis ap

propinquare conspicit. Ps. Ipsi sunt demoni

nes calcaneus meus. i. sine uite obseruabit

Et Gen. ij. dicit dominus ad serpentem. Tu insidiaberis

calcaneo eius. Prepara igitur animam tuam

diligenter et diabolum repelle ne forte in

ipostitis articulo non possis eum repellere

et cum uoles. Quis sicut dicit Beda. Dia

bolus quanto diutius possedit ratiō diffi

cilius dimittit. In cuius figura: pharaō

uolebat dimittere et uix dimisit populum qui

sibi diu seruierat. ut patet Exo. pluribus ca.

hora est igitur ut te prepara. Ps. Eccl. ij. Prepara

para anima tua ad tentationem.

Tertio propter mitigandam

iudicis seueritatem. Sicut dicit Gregorius

Qualis hinc quisque egreditur: talis in iudicio

praesentabitur. Et Lyprianus ponit hanc

regulam generalem. et etiam ponit in decre.

de. pe. dist. j. c. Nunquid. Qualem te iue

nerit deus: talem te iudicabit. Studeas igitur

dum potes iram iudicis mitigare quod tunc unum

placabilis erit ira eius. Sap. xij. Impius

uicque in nouissimum sine misericordia ira supponit

Hunc igitur dum tempus habes studeas iram iudicis

placare. Eccl. xvij. Ante iudicium para

ra iustitiam. Prepara igitur animam tuam cum omni

diligentia. Eccl. xxxvj. Festina tempus et me

meto finis. Audi etiam quod dicat mortuus ui

uo. Eccl. xxxvij. Vemento iudicij mei sic

ei erit et tuum. Tibi heri et tibi hodie. Besti

diceret Tempus quod operari potui transiit: sed tibi

bi adhuc operari licet. Et si cum mortuis uer

bum hinc posses audire utique quantum de

De procuranda acceleratōe Fo. III

sua negligentia doleant qz non feruenti⁹ operibz pnie z virtutis insudarunt. Sicut igit in eodē Eccl. ca. dz. **V**emento nouiss⁹ simoz z noli obliuisci. Neqz em est cōuer⁹ sio. Et sicut dicit saluator Lu. xxi. **V**igilate itaqz oī tpe orantes vt digni habeamini effugere q̄ ventura sunt z stare an filius hoīs. Sed heu heu q̄ pauca h̄ considerāt. Heu quanta in multis sue salutis negligētia. **Q**stulti q̄m̄sari q̄ dei iudiciū non cogitant z q̄ ad euadendā iudicis irā non pudent. **P**s. **I**ntelligite insipientes i populo z stulti aliqui sapite. **E**t Deut. xxiij. **S**ens absqz p̄silio z sine prudentia vrinaz saperent z intelligerent ac nouissima p̄uiderent. **C**onsiderate itaqz charissimi hore mortis dubitatē: demonis calliditatē: **I**mplicabile tunc iudicis seueritatē: q̄ penfare qm̄ tunc impossibile vobis erit saluti vte p̄uidere qd̄ tū nunc facile est. **N**unc ei ppior est nostra salus. **P**ax nobis p̄deset primū aduentū dñi celebrare in q̄ venit vt redemptoz nisi sic p̄parati essem⁹ tanq̄ se cure expectantes tertiū eius aduentū in q̄ manifestabit vt iudex. **Q**uid em obitina⁹ tis pctōibz p̄derit gaudiū dñice incarnationis et natuitatis qm̄ in dei iudicio oia eius gaudia conuertent in luctū. **T**unc verificabitur de illud qd̄ dz. **J**. **H**ach. **J**. **D**ies festi eius **S**uersi sunt in luctū: sab⁹ bata eius in opprobriū: honores ei⁹ in nihilum: scdm̄ gl̄iam eius multiplicata est ignominia eius: z sublimitas eius cōuer⁹ sa ē in luctū. **H**ec ibi. **N**e igit differat⁹ amplius scientes qz hora est zc. **A**udi terribilem cōminationē iudicis. **A**po. ij. **S**i non vigilauer⁹ veniā ad te tanq̄ fur z nescies q̄ hora veniā ad te. **E**t **D**at. xxiij. **S**i dixerit malus seruius in corde suo: morā facit dominus me⁹ venire z ceperit p̄utere conseruos zc. **V**eniet dñs serui illius in die q̄ non sperat z hora q̄ ignorat z diuidet eū: partēz eius ponet cū hypocritis. **I**bi erit fletus z stridor dentū. **H**ec ibi. **Q**uāta confusio tunc erit vtz in dei iudicio his q̄ nunc negligunt preparare. **E**um em iusti possunt dicere illud **P**hil. ij. **S**aluatorē expectamus dñm zc. **I**lli certe hnt dicere. **D**amnatōrē expectamus.

Hec de prima principali p̄sideratione

superius p̄posita iuxta verba passumpta vtz **H**ora est iamnos te somno surgere.

Sequit scda p̄ncipalis consideratio.

Secunda principalis consideratio est consideratio miserade dispositio⁹ que tangit cum dicit de somno. **D**icit Aug⁹. super **P**sal. lxx. q̄ somnus anime est obliuio dei. **H**moi autē obliuio est per pctm̄. **S**tatus itaqz pcti dz somnus p̄ter eius miserabile dispositio⁹. **S**icut em dormiens non habet plens operationes vitales vite corporalis p̄ter quod p̄s dicit. **E**th. q̄ somnus est dimidiuz vite. **S**ic qui est in pctō non habet opationes vite spūalis. **P**rouer. xxiij. **V**tz q̄ p̄ger dormis: vtz q̄ de somno **P**surges: **P**arium in quā dormies. q. d. **E**t cetera teipm̄ diligenter qz hora est iā nos d̄ somno surge re. **N**isi em teipm̄ exataueris: tñ citovelis nolis excitaber⁹ cū manifestabit sup te ira dei. qz sicut dz **Eccl.** v. **I**n pctōres respicit ira dei. **E**t aut plenus videamus q̄ conuenienter pctm̄ dz somnus et q̄ miserabil⁹ sit status pctō: considerare debemus qm̄ spūaliter pctm̄ aufert tria q̄ corporaliter auferunt p̄ somnū corporis.

Primū est actualitas sensationis.

Scdm̄ est facultas opationis.

Tertiū est p̄as defensionis.

Primo pctm̄ aufert actualitatem sensationis. **S**icut em dormiens non vtitur actualiter potentis sensitivis corporalibz: sic in pctō iacens non vtz sensibz spūalibz. nam per pctm̄ efficit spūaliter insensibilis z hoc quantū ad oēs qm̄ qz sensus. **P**rimo quantū ad tactū. **C**ū em pctm̄ sit onus grauissimū iuxta illd̄ p̄s. **S**icut onus graue grauate sunt sup me. s. iniquitates mee. **O**nus in quā sic graue q̄ nec celum nec firmamentū vna hora potu⁹ sustinere. **L**uce. x. **V**idēbam sc̄ba nam sicut fulgur de celo cadentem. **E**t tamen miser homo non sensit illud onus sz tamen sentiet postea. **S**i grosse turres et magni montes et lapides super peccato⁹ rem eaderent: non sic eum deprimerent sic cut vnum peccatum morale. **R**elinqueret enim eum super superficiem terre. illud